

## O'SIMLIK XOM ASHYOSIDAN OLINADIGAN DORI VOSITALARINING TIBBIYOTDA ISHLATILISHI VA XUSUSIYATLARI

*Karimova Asalxon*

*Samarqand davlat tibbiyot universiteti Farmatsiya fakulteti 2-kurs talabasi*

**Ilmiy rahbar: Sharipov Bobur Salimovich** – Samarqand davlat tibbiyot universiteti assistenti <https://orcid.org/0009-0005-9787-8753>

**Annotatsiya.** Ushbu maqolada o'simlik xom ashyosidan olinadigan dori vositalarining tibbiyotda ishlatilishi va xususiyatlari borasida fikr yuritilgan. Unda ushbu dorivor vositalarning qo'llanilish o'rni, shakllari, terapevtik xususiyatlari, dorivor o'simliklarning olinish va tayyorlanish jarayonlari to'grisida misollar asosida ma'lumotlar berilgan.

**Kalit so'zlar:** terapevtik xususiyat, farmakologiya, farmakopeya, ekstrakt, malham, damlama.

**Abstract.** This article discusses the use and properties of medicines obtained from raw plant materials in medicine. It contains information on the place of use, forms, therapeutic properties of these medicinal products, and the processes of obtaining and preparing medicinal plants based on examples.

**Key words:** therapeutic properties, pharmacology, pharmacopoeia, extract, ointment, tincture.

**Аннотация.** В данной статье рассматриваются применение и свойства лекарственных средств, полученных из растительного сырья, в медицине. Содержит на примерах информацию о месте применения, формах, лечебных свойствах этих лекарственных средств, а также о процессах получения и приготовления лекарственных растений.

**Ключевые слова:** лечебные свойства, фармакология, фармакопоя, экстракт, мазь, настойка.

O'simlik dori-darmonlari turli kasalliklarni davolashning eng qadimgi usuli hisoblanadi. U farmakologiya paydo bo'lishidan ancha oldin mavjud bo'lib, ular o'simliklar kimyo sanoati mahsulotlari bo'lgan dori-darmonlarga qaraganda xavfsizroq hisoblanadi. Zamonaviy tibbiyotda o'simlik dorisining o'rni nima ekanligini va uni giyohlar bilan davolash mumkinmi yoki yo'qligi ko'pchilikni ikkilantiradi.



ISSN (E): 2181-4570 ResearchBib Impact Factor: 6,4 / 2023 SJIF(2023)-3,778 Volume-2, Issue-2

Farmakologiya juda yosh fan bo'lib, u 19-asrning o'rtalarida paydo bo'lgan. Biroq, bu odamlar ilgari kasalliklarga qarshi kurashmaganligini anglatmaydi - ular buning uchun shunchaki o'simliklardan foydalanganlar. Ularning shifobaxsh xususiyatlari haqidagi ma'lumotlar miloddan avvalgi II ming yillikda Ebers asarlarida qayd etilgan.

O'simliklarni davolash usullarini rivojlantirishga eng katta hissa qo'shgan olimlardan Sushruta - Ayurveda risolalarining muallifi, Gippokrat - dorivor o'simliklar haqidagi bilimlarni tizimlashtirishga harakat qilganligi, Li Shi-Chjen - birinchi Xitoy farmakopeyasi muallifi, Galen - birinchi malham va damlamalarni tuzuvchi, Paracelsus birinchi bo'lib dorivor maqsadlarda o'simliklardan alkogolli ekstraktlardan foydalanganliklarni aytishimiz mumkin.

Bugungi kunda odamlarning kasallikni davolash shakli yondashuvi bir muncha o'zgargan. Negaki aholi orasida dorivor mahsulotlardan foydalanib, undan samara topishi kishilarning terapevtik muolajalar yondashuvi o'zgarganligini ko'rishimiz mumkin. Hozirda dorivor o'simliklardan foydalanishda tibbiyot doirasida quyidagi usullar qo'llaniladi:

Yutish (odatda ichish). Bir necha ming yillar davomida deyarli barcha holatlar uchun retseptlar yaratilgan, shuning uchun o'simlik preparatlarini ichish sohasini aniqlash qiyin.

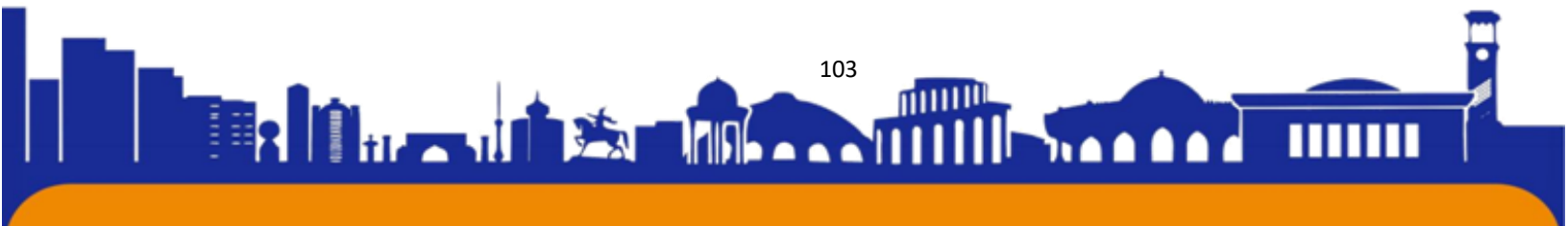
Tashqi foydalanish (issiq poultices, sovuq kompresslar, malhamlar). Dermatologik kasalliklarida, jarohatlarni davolash uchun ishlatiladi.

Ingalyatsiyalar. Ular nafas olish tizimining kasalliklari uchun, balg'amni bo'shatishni yengillashtirish va bronxospazmlarni bartaraf etish uchun ishlatiladi.

Douching (Спринцевание). Ginekologik kasalliklarga chalingan ayollarga e'tibor qaratilgan.

Mikroklistrlar. Bu tozalash degani emas, balki terapevtik muolajalar. To'g'ri ichak shilliq qavatining yallig'lanishi, disbakterioz va gemorrojga yordam beradi.

O'simliklarni davolashning bir qismi sifatida inyeksiya va tomir ichiga infuziyalar qo'llanilmaydi. Bir tomondan, bu xavfli, boshqa tomondan, davolanishning tabiiy kontseptsiyasiga mos kelmaydi. Minglab retseptlar mavjud. Agar ularni guruhlarga ajratsak, tabiiy dori vositalarining asosiy shakllarini olishimiz mumkin:



Qaynatma. Qattiq xomashyo olinadi (ildiz, po'stloq, kamroq tez-tez novdalar) va kamida yarim soat davomida qaynatiladi. U sovutilishi, suzilishi va havo o'tkazmaydigan idishda saqlansa, ikki kun ichida ishlatilishi kerak.

Infuziya. Yumshoq xom ashyoni (barglar, kurtaklar, gullar) olib, ularni qaynatilgan suv bilan to'ldirib (harorat retseptga bog'liq) mahsulot xona haroratida o'rtacha 4 soat turishi kerak. Uni bir kundan ortiq saqlash mumkin emas.

O'simliklar to'plami. Qurtilgan xom ashyo qaynoq suv bilan quyiladi (choyga o'xshash) va uni bir vaqtning o'zida iste'mol qilish kerak.

Malham. Sabzavot xomashyosi maydalanadi, yog'li asos (zaytun, kungaboqar, paxta moyi) bilan aralastiriladi va past olovda qaynatiladi.

Ekstrakt (o'simlik ekstrakti). Faol moddalar suv-glitserin yoki moy maseratsiyasi bilan chiqariladi. O'simlik preparatlari turli mezonlarga ko'ra tanlanadi. Ba'zilar ma'lum retseptlar va ulardan foydalanish bo'yicha ko'rsatmalarga, boshqalari esa kerakli holatda mos ingredientlarning mavjudligiga asoslanadi.

Dorivor - bu odamlarga foydali ta'sir ko'rsatadigan biologik faol moddalarni o'z ichiga olgan floraning vakillari. Deyarli uch yuz turdan bunday xususiyatlar faqat 20 mingtasida kuzatiladi. Dorivor o'simliklarning 250 turi farmakologik tekshiruvdan o'tkazildi va ular tibbiyot tomonidan kasalliklarni davolash uchun yaroqli deb rasman tan olingan. Ular farmakopeya deb ataladi va tibbiyotda samarali qo'llaniladigan uch guruhga bo'linadi.

*samarali:* ularning samaradorligi isbotlangan, ammo keng qo'llanilishiga to'siqlar mavjud;

*potentsial:* farmakologik ta'sir ko'rsatildi, ammo qo'shimcha tadqiqotlar talab etiladi.

Birinchi guruh vakillari farmakologiyada sintetik preparatlar bilan bir qatorda faol foydalaniladi. Ularga asoslangan o'simlik dori vositalaridan foydalanish shifokorlar tomonidan tasdiqlangan. Barglari, qobig'i, kurtaklari va boshqa o'simlik elementlarida alohida ahamiyatga ega bo'lgan moddalar mavjud:

*Alkaloidlar.* Ular markaziy asab tizimiga, yurak-qon tomir tizimiga ta'sir qiladi va qon bosimini tartibga soladi.

*Taninlar (taninlar).* Ular yallig'lanishga qarshi va gemostatik xususiyatlarga ega.



ISSN (E): 2181-4570 ResearchBib Impact Factor: 6,4 / 2023 SJIF(2023)-3,778 Volume-2, Issue-2

*Kardiotonik glikozidlar.* Yurak uchun foydali: qon oqimini yaxshilaydi, puls va ritmni normallashtiradi.

*Saponinlar.* Ular xolesterin darajasini pasaytiradi, shilimshiqni bo'shatishni osonlashtiradi, laksatif va diuretik ta'sirga ega.

*Achchiqlik.* Oshqozon-ichak traktining funksiyalarini normallashtirish, ishtahani uyg'otish.

*Polisaxaridlar.* Nafas olish va ovqat hazm qilish yo'llarining tirnash xususiyati yo'qotish uchun ishlatiladi.

*Ruxsat etilgan yog'lar.* Og'iz orqali qabul qilinganda, ular qonni suyultiradi, axlatni normallantiradi va jigarni himoya qiladi. Shifobaxsh malhamlar uchun asos sifatida ishlatiladi.

Ularda efir moylari, qatronlar, vitaminlar va minerallar mavjud. Asosiysi, qaysi o'simlikda qaysi moddalar borligini bilishdir. O'simlik tibbiyoti tarafdorlari noan'anaviy farmakologiyani afzal ko'rishining ko'plab sabablarini keltirib chiqaradi. Birinchidan, bu xavfsizlik. Odamlar kimyo sanoatiga ishonmaydilar, shuning uchun ular o'simlik vositalarining afzalliklariga e'tibor berishadi:

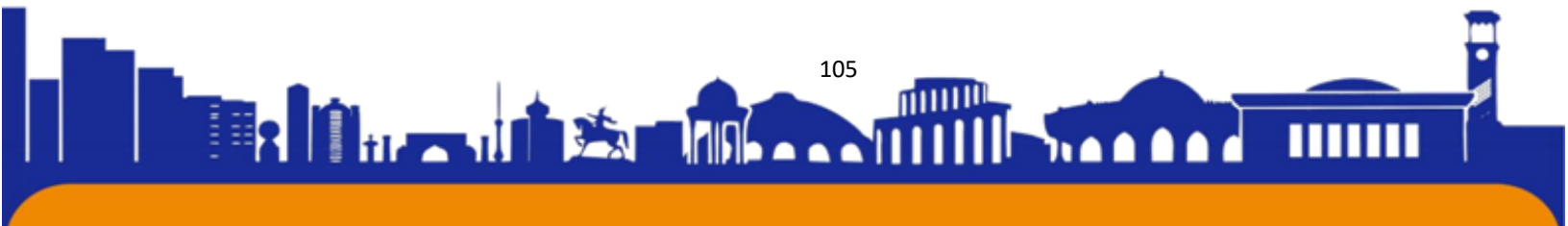
toksik bo'lmagan;

nojo'ya ta'sirlar yo'q;

qo'shimcha immunitetni qo'llab-quvvatlash.

Bunda qandaydir sog'lom fikr bor. Shunday qilib, yosh bolalar va homilador ayollar uchun dori-darmonlarni qabul qilish tavsiya etilmaydi. Ammo ular kasalliklardan ham immunitetga ega emaslar. Keyin muqobil sifatida xalq retseptlari qo'llaniladi. O'simlik dori-darmonlarining mavjudligi ham tez-tez qayd etiladi. Xom ashyo arzon va agar sizda maxsus bilim bo'lsa, ularni o'zingiz bilib olishingiz mumkin. Shu bilan birga, bir vaqtning o'zida bir nechta organlarga ijobiy ta'sir ko'rsatadigan o'tlarni tanlash mumkin.

Mustaqil ravishda tayyorlangan o'simlik preparatlari, albatta, ko'plab kasalliklarga yordam beradi. Biroq, bu afzallik ham katta kamchilikni keltirib chiqaradi. Tabiat in'omlariga ishonish odamlarni an'anaviy terapiya usullaridan butunlay voz kechishga undaydi. Hamma kasalliklarni o'tlar bilan davolash mumkin emas. Ular antibiotiklar va antitumor dorilarning o'rnini bosa olmaydi, kariyesni yo'q qilmaydi va parazitlarni haydab chiqarmaydi.



Shifokorlarning ta'kidlashicha, o'simlik dori-darmonlarini qabul qilish hatto salbiy oqibatlariga olib kelishi ham mumkin:

ba'zi tarkibiy qismlarga allergiya;

o'simliklarning kombinatsiyasiga oldindan aytib bo'lmaydigan reaksiyalar;

noto'g'ri hisoblash tufayli dozani oshirib yuborish;

dorivor sifatida noto'g'ri olingan zaharli namunalarda zaharlanish;

boshqa kasalliklarning kuchayishi.

O'simlik dori-darmonlari bilan shug'ullanish keng bilim talab qiladi. Qaysi kasalliklarga qaysi o'simliklar yordam berishini eslash yetarli emas. Bundan tashqari, uni qo'llash boshqa organlar va tizimlarga ta'sir qilishi mumkinligini hisobga olish kerak. Dorixonada o'simlik infuziyalari, choylar va tayyor siroplarni topish mumkin. Biroq, o'simlik bilan davolashning haqiqiy tarafdorlari xom ashyoni o'zlari to'plashni afzal ko'rishadi. Ular juda ko'p qoidalarni bilishadi va ularga qat'iy rioya qilishadi.

Masalan to'g'ri yig'ish vaqtini tanlash. Po'stlog'i shira oqishi davrida, ildizlari – erta bahorda (niholdan oldin) yoki kech kuzda (ko'chatlar o'lganidan keyin), kurtaklari – gullashguncha, barglari – gullashdan oldin, gullari – davrida yig'iladi. Gullash va hakoza.

Vaziyatni baholash. Barglari shikastlanmasligi va gullar so'lib qolmasligi kerak. Diametri 3 sm gacha bo'lgan ildizlar mos keladi, qalinroqlari esa mos kelmaydi, chunki ular foydali moddalardan mahrum.

Ob-havoni hisobga olish. Quruq ob-havoda o't maysalarni to'plashga boorish kerak. Unda shudring yo'qolganidan so'ng, qobig'i nam sharoitda yig'iladi.

Garchi biz muqobil tibbiyot haqida gapirayotgan bo'lsakda, u ham ilmiy yondashuvga asoslangan. Agar dorivor giyohlardan foydalanish terapevtik rejimi ishlab chiqilsa, tizimli ravishda yondashilsa, kerakli natijalarni olish mumkin. Bundan tashqari o'simlikshunoslar rioya qiladigan asosiy tamoyillar sifatida quyidagilarni aytib o'tish mumkin:

Kichik dozalardan foydalanish. Bu tananing reaksiyalarini boshqarishga yordam beradi. Dozalarni asta-sekin oshirish mumkin. Tarkibi bosqichma-bosqich murakkablashishi. Ularning ta'sirini kuzatish uchun birinchi navbatda bitta komponentli preparatlarni qo'llash yaxshiroqdir. Ko'p komponentli tarkib vaqt o'tishi bilan kiritiladi. Aqlli kombinatsiyada dorivor o'simliklar bir-biri bilan birlashtirilishi va boshqa organlarga zarar yetkazmasligi kerak.

Eng muhim tamoyil shundaki, o'simlik tibbiyoti an'anaviy tibbiyotdan keyingi o'rinda turadi. Asosiy terapiya rasmiy tibbiyot doirasida va shifokor nazorati ostida amalga oshirilishi kerak. Reabilitatsiya davrida asosiy davolanish va yordamga qo'shimcha sifatida xalq tabobati asosida davolanishiga ruxsat beriladi. Dorivor o'simliklar surunkali kasalliklarga yordam beradi, takroriy kasalliklar, oshqozon-ichak patologiyalari, siydik yo'llari, nafas olish patologiyalari, teri kasalliklari, neuroendokrin tizimning buzilishini davolashda keng qo'llaniladi.

#### Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Khojimatov Q.M. Olloyorov, M. Yuldashev H.M, Shogulomov U.Sh, Medicinal herbs are a salve for pain (Fitotherapy) Tashkent- 1995 hppts//zira.uz~2018.05.10
2. First volume Tashkent 2000 Tashkent Kholmatov H.H, Habibov Z.H Farmakagnosia (Textbook) 1980 5.Medicinal herbs 1967 Nabiyeu M
3. Atlas of medicinal plants Tashkent-2012.
4. Mardanovich, M. Z., Aliaskarovna, S. U., Kenjaevna, B. M., Genjebaevna, A. P., & Salimovich, S. B. (2021). Some Considerations about Legal Solutions and Practices of Certain Problems Writing Recipes. *Annals of the Romanian Society for Cell Biology*, 5341-5352.
5. Mukhamadiyeva, M., & Sharipov, B. (2022). LATIN AS THE MAIN LANGUAGE OF MEDICINE. *Theoretical aspects in the formation of pedagogical sciences*, 1(7), 337-339.
6. Salimovich, S. B. (2022). Studies of Reciprocity in Linguistics. *Eurasian Scientific Herald*, 8, 221-224.
7. Шарипов, Б. С. (2022). ТИЛ БИРЛИКЛАРИНИНГ НУТҚДА FAOLLASHUVI HAQIDA. *МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЖУРНАЛ ИСКУССТВО СЛОВА*, 5(1).
8. Maxmudov, Z. M., & Sharipov, B. S. LOTIN TILI VA TIBBIY TERMINOLOGIYA FANINI O'QITISHDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING DIDAKTIK TAMOYILLARI VA UNING ASOSI HAQIDA FIKRLAR.
9. Sharipov, B. (2023). SOME CONSIDERATIONS ON THE FORMATION OF CLINICAL TERMS IN LATIN. *International Bulletin of Applied Science and Technology*, 3(6), 477-479.

10. Salimovich, S. B. (2022). RECIPROCAL SYMMETRY AND ITS GRAMMATICAL INDICATIONS. *EPRA International Journal of Research and Development (IJRD)*, 7(12), 129-131.
11. Sharipov, B. (2022). RETSIPROKLIK XUSUSIDA MULOHAZALAR. *Общественные науки в современном мире: теоретические и практические исследования*, 1(19), 63-66.
12. Salimovich, S. B. (2022, January). FUNCTIONS OF LANGUAGE UNITS. In *Conference Zone* (pp. 62-63).
13. Mardanovich, M. Z., & Salimovich, S. B. Auditoriyadan tashqari ta'lim-tarbiyaga maqsadli, tizimli yondashish. In *Конференция состоялась 5 марта 2022 года на базе Ташкентского государственного стоматологического института по адресу: Республика Узбекистан, 100047, г. Ташкент, ул. Махтумкули, 103. Цель конференции – знакомство и обмен опытом в обучении и в работе с цифровыми данными, технологиями их применения в гуманитарных* (p. 455).
14. Salimovich, S. B. (2024). ANATOMICAL, PHARMACEUTICAL AND CLINICAL TERMINOLOGY IN LATIN CLASSES. *Journal of Universal Science Research*, 2(1), 483-495.
15. Salimovich, S. B. (2024). USE OF LATIN TERMINOLOGY IN THE PROFESSIONAL ACTIVITY OF A DOCTOR (BASED ON THE MATERIAL OF AN OUTPATIENT'S MEDICAL CARD). *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 4(1), 276-281.
16. Yorova, S. K., & Khakberdiyeva, V. J. K. (2021). DOCTOR AND PATIENT. *Scientific progress*, 2(1), 1478-1480.
17. Yorova, S. (2023). TO STUDY MEDICAL TERMS IN LATIN AND GREEK LANGUAGES. *International Bulletin of Engineering and Technology*, 3(3), 166-170.
18. Yorova, S. K., & Iqbal, I. (2023). HISTORY OF MEDICAL TERMINOLOGY. *Journal of Universal Science Research*, 1(9), 158-164.
19. Normurodova, S. M., & Yorova, S. K. (2023). Nemis tili frazeologik birikmalari va tilning lug'at boyligi. *Science and Education*, 4(2), 1672-1675.
20. Yorova, S. K. (2017). The concept "health" in the English lingual culture. In *Humanities and Social Sciences in Europe: Achievements and Perspectives* (pp. 58-60).

21. Askarovich, B. S., Karimovna, Y. S., Sobirovich, X. Y., & Bakhodirovna, E. M. (2022). TEACHING MATH IN ENGLISH TO UNIVERSITIES AND INSTITUTIONS' STUDENTS FOR TAKING GMAT CERTIFICATE. *Journal of Positive School Psychology*, 1600-1604.

22. Yorova, S., & Nasirkhan, A. (2023). MODERN APPROACHES TO THE TREATMENT OF TRAUMATOLOGICAL, ORTHOPEDICS AND NEUROSURGICAL DISEASES. *Theoretical aspects in the formation of pedagogical sciences*, 2(11), 149-152.

23. Karimovna, Y. S., & Holalkere, V. S. (2023). DEMYSTIFYING PHARMACEUTICAL TERMINOLOGY: UNDERSTANDING MEDICINAL FORMS AND FREQUENTLY USED SEGMENTS. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 3(4), 10-13.

24. Yorova, S. A. Y. O. R. A., & Nasimova, S. O. H. I. B. A. (2019). The ways of teaching languages at medical institutions.

25. Karimovna, Y. S. (2023). AN INTRODUCTION TO ANATOMICAL HISTOLOGICAL TERMINOLOGY: NOUNS AND THEIR GRAMMAR CATEGORIES. " XXI ASRDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR, FAN VA TA'LIM TARAQQIYOTIDAGI DOLZARB MUAMMOLAR" nomli respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi, 1(9), 19-22.

26. Abduvasievna, G. S., Habibdjanovna, B. D., Karimovna, Y. S., Ugli, K. Y. S., Ugli, B. S. A., & Shukhratovna, N. F. (2021). Foreign Language Teachers in the System of Public Education. *Annals of the Romanian Society for Cell Biology*, 7001-7010.

27. Karimovna, Y. S. (2022). STRATEGIC METHODS OF ENGLISH AND UZBEK MEDICAL DISCOURSES. *Thematics Journal of Education*, 7(5).

28. Karimovna, Y. S. (2023). SPECIAL TYPE OF MEDICAL SPEECH IN THE COMMUNICATION PROCESS. *Research Focus International Scientific Journal*, 2(4), 115-120.

29. Karimovna, Y. S., & Rashid, A. (2023, November). ANATOMICAL TERMINOLOGY. In *Konferensiyalar/ Conferences* (Vol. 1, No. 1, pp. 101-104).

30. Karimovna, Y. S., & Zara, A. (2023). EXPLORING THE LATIN ROOTS OF CHEMICAL TERMINOLOGY: NAMES OF CHEMICAL





ISSN (E): 2181-4570 ResearchBib Impact Factor: 6,4 / 2023 SJIF(2023)-3,778 Volume-2, Issue-2

ELEMENTS, ACIDS, AND OXIDES. *Yangi O'zbekistonda Tabiiy va Ijtimoiy-gumanitar fanlar respublika ilmiy amaliy konferensiyasi*, 1(7), 8-13.

31. Karimovna, Y. S., & Zulkarnain, S. (2023, November). DEGREES OF COMPARISON OF ADJECTIVES AND COORDINATION WITH NOUNS OF FIFTH DECLENSION. In *Konferensiyalar/ Conferences* (Vol. 1, No. 1, pp. 80-82).

32. Karimovna, Y. S. (2022). The linguistic environment in the field of medical communications. *Евразийский журнал академических исследований*, 2(2), 143-147.

33. Karimovna, Y. S. Social-cultural Characteristics of Uzbek and English Medical Speech. *International Journal on Integrated Education*, 4(5), 294-298.

34. Karimovna, Y. S. Medicine and Education faculty Samarkand State Medical Institute.

35. Karimovna, Y. S., & Farxodovna, R. K. VISION. THE MAIN VISUAL IMPAIRMENT IN ADOLESCENTS. *Zbiór artykułów naukowych recenzowanych.*, 45.

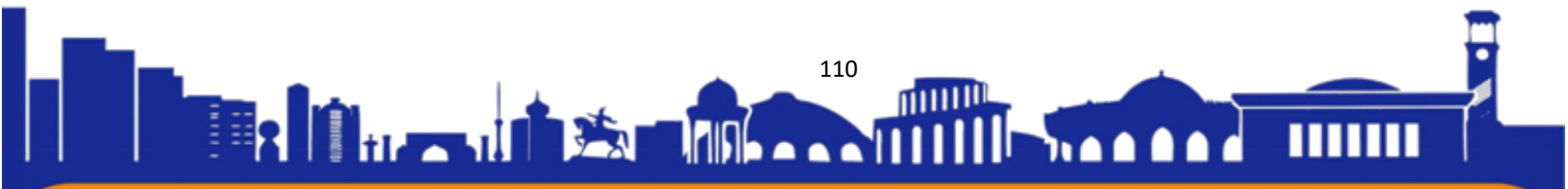
36. Ученых, Е. С. 12 (69), 2019 LEARNING FOREIGN LANGUAGES FOR MEDICAL INSTITUTIONS Nuritdinova Zulkhumor Shamsievna Head of Chair in Samarkand State Medical Institute. *Yorova Sayora Karimovna English teacher of Samarkand State Medical Institute*, 9, 26.

37. Karimovna, Y. S., Erkinovna, T. N., & Agwan, A. (2023). MODERN EDUCATION AND CULTURAL DEVELOPMENT NURTURING GLOBAL CITIZENS IN THE 21ST CENTURY. *EPRA International Journal of Multidisciplinary Research (IJMR)*, 9(11), 292-294.

38. Karimovna, Y. S. (2020). COMMUNICATIVE COMPETENCE OF A SPECIALIST. *European Journal of Research and Reflection in Educational Sciences Vol*, 8(4).

39. Karimovna, Y. S., & Sachdeva, L. (2023). DIFFERENT APPROACHES AND ISSUES OF TEACHING FOREIGN LANGUAGE IN CONTEXT OF GLOBALIZATION. *TA'LIM VA RIVOJLANISH TAHLILI ONLAYN ILMIY JURNALI*, 3(5), 226-229.

40. Karimovna, Y. S., & Farxodovna, R. K. THE EFFECT OF SLEEP ON STUDENT PERFORMANCE. *Zbiór artykułów naukowych recenzowanych.*, 26.



41. Shamsievna, N. Z., & Karimovna, Y. S. LEARNING FOREIGN LANGUAGES FOR MEDICAL INSTITUTIONS. *ЕВРАЗИЙСКИЙ СОЮЗ УЧЕНЫХ (ЕСУ)*, 32.
42. Karimovna, Y. S. (2020). English and Uzbek medical conversation between doctor and patient (Analysis from a linguistic point of view). *Journal of Critical Reviews*, 7(5), 292-294.
43. Ёрова, С. (2023). Коммуникатив хатти-ҳаракатлар прагмалингвистика, маданиятлараро прагматика. *Общество и инновации*, 4(7/S), 276-282.
44. Ёрова, С. (2023). ТИББИЙ НУТҚНИНГ ИЖТИМОИЙ-МАДАНИЙ АСОСЛАРИ. *Общественные науки в современном мире: теоретические и практические исследования*, 2(1), 35-38.
45. Ёрова, С. К. (2022). Бевосита тиббиётнинг касб компетенцияси ва унинг деонтологик асослари. *Science and Education*, 3(12), 212-218.
46. Ёрова, С. К. (2023). ТИББИЙ НУТҚНИНГ КОГНИТИВ, МАДАНИЙ ВА ПРАГМАТИК ХУСУСИЯТЛАРИ. *ИЖТИМОИЙ ФАНLARDA INNOVASIYA ONLAYN ILMIIY JURNALI*, 3(2), 219-223.
47. Karimovna, Y. S., & Shahbaz, Z. (2024). GENERAL IDEA, WORD FORMATION, GREEK SUFFIXES AND PREFIXES. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 4(1), 270-275.
48. Mardanovich, M. Z. (2023). LOTIN TILINING ZAMONAVIY TILLARGA BEVOSITA VA BILVOSITA TA’SIRI. *Research Focus International Scientific Journal*, 2(6), 132-136.
49. Mardanovich, M. Z. (2022). The place of problematic and heuristic methods in the process of teaching latin and medical terminology.
50. Maxmudov, Z. M. Lotin tili va tibbiyot terminologiyasi fanini o’qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalardan unumli foydalanish istiqbollari. *Urganch davlat universiteti, “Ilm sarchashmalari*, 118-120.
51. Maxmudov, Z. M. (2022). Teaching correct pronunciation of latin as an international language of medicine in medical education institutions, Global Technovation 5th International Multidisciplinary Scientific Conference Hosted From Paris, France. *March 30th*, 30-31.